

Program przeszkolenia położnej, które nie wykonują zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat

Program przeszkolenia powinien obejmować:

- przeszkolenie praktyczne w oddziałach: patologii ciąży, bloku porodowym, ginekologicznym.
- w przypadku przeszkolenia trwającego dłużej niż 3 miesiące Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych może skierować do odbycia przeszkolenia położną do oddziału patologii noworodka

Przeszkolenie pielęgniarki lub położnej odbywa się na podstawie skierowania wydanego przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych w Łodzi lub jej Prezydium we wskazanym podmiocie leczniczym, pod kierunkiem opiekunów.

Przeszkolenie może odbyć się również na podstawie umowy o pracę u pracodawcy, który zatrudnia albo ma zamiar zatrudnić pielęgniarkę, która nie wykonuje zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat, z zachowaniem warunków określonych w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039 ze zm.) oraz na zasadach określonych w niniejszym programie.

Nadzór nad prowadzonym przeszkoleniem sprawuje Koordynator wskazany przez kierownika podmiotu leczniczego, w porozumieniu z Okręgową Radą Pielęgniarek i Położnych w Łodzi. W przypadku braku możliwości sprawowania nadzoru Koordynator wyznacza swojego zastępcę.

Program nauczania dla położnych

Moduł I. Wybrane treści nauczania realizowane w oddziale patologii ciąży

Cel modułu

Przygotowanie położnej do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentką z wybranymi jednostkami chorobowymi z zakresu patologii ciąży.

Wykaz umiejętności

Położna po przeszkoleniu w oddziale patologii ciąży powinna:

- 1) przedstawić przyczyny, objawy i diagnostykę w wybranych jednostkach chorobowych współistniejących z ciążą,
- 2) omówić cele i metody postępowania leczniczego i pielęgnacyjnego w wybranych stanach patologii ciąży z zastosowaniem procesu pielęgnowania,
- 3) rozpoznać stany zagrożenia zdrowia i życia,
- 4) udzielić pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia,
- 5) ocenić stan ciężarnej,
- 6) przygotować pacjentkę do badań diagnostycznych,
- 7) omówić zasady leczenia farmakologicznego w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu patologii ciąży,
- 8) przygotować pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji,
- 9) przygotować pacjentkę do porodu i macierzyństwa,
- 10) prowadzić dokumentację medyczną obowiązującą w oddziale.

Treści kształcenia

- 1) Metody diagnostyki i leczenia w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu patologii ciąży.
- 2) Zasady przygotowania ciężarnej do zabiegów diagnostycznych i leczniczych.
- 3) Proces pielęgnowania ciężarnej w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu patologii ciąży.
- 4) Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia zdrowia i życia.
- 5) Farmakoterapia w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu patologii ciąży.
- 6) Edukacja ciężarnej - przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji.

Moduł II. Wybrane treści nauczania realizowane w bloku porodowym

Cel modułu

Przygotowanie położnej do sprawowania profesjonalnej opieki nad rodzącą.

Wykaz umiejętności

Położna po przeszkoleniu w bloku porodowym powinna:

- 1) ocenić stan ogólny i sytuację położniczą rodzącej,
- 2) prowadzić proces pielęgnowania kobiety rodzącej w przypadku porodu fizjologicznego i patologicznego,
- 3) prowadzić poród fizjologiczny,
- 4) ocenić stan noworodka według skali Apgar,
- 5) rozpoznać stany zagrożenia zdrowia i życia,
- 6) udzielić pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia,
- 7) asystować przy porodach zabiegowych i w innych zabiegach położniczych,
- 8) ocenić zaburzenia w postępie porodu,
- 9) omówić zasady postępowania w patologii III okresu porodu - ręczne wydobywanie łożyska,
- 10) omówić zasady postępowania w patologii IV okresu porodu - hypotonia i atonia macicy,
- 11) przygotować rodzącą do cięcia cesarskiego,
- 12) stosować w praktycznym działaniu zasady profilaktyki zakażeń szpitalnych,
- 13) prowadzić dokumentację medyczną obowiązującą w bloku porodowym.

Treści kształcenia

- 1) Ocena sytuacji położniczej rodzącej oraz rokowanie przebiegu porodu.
- 2) Proces pielęgnowania kobiety rodzącej w przypadku porodu fizjologicznego i patologicznego - psychoprofilaktyka porodu.
- 3) Zasady prowadzenia I, II i III okresu porodu.
- 4) Ocena noworodka z zastosowaniem skali Apgar.
- 5) Zasady postępowania z noworodkiem po urodzeniu:
  - kontakt skóra – skóra,
  - karmienie piersią,
  - zapewnienie ciepła.
- 6) Zasady asystowania przy porodach zabiegowych i innych zabiegach położniczych.
- 7) Zasady postępowania w patologii III okresu porodu (ręczne wydobywanie łożyska).
- 8) Zasady postępowania w patologii IV okresu porodu (hypotonia i atonia macicy).
- 9) Indukcja porodu - przyczyny, rozpoznanie i postępowanie.
- 10) Zaburzenia w postępie porodu - sposób postępowania.
- 11) Zasady postępowania z rodzącą w przypadku konfliktu serologicznego.
- 12) Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego.
- 13) Zasady aseptyki i antyseptyki.

Moduł III. Wybrane treści nauczania z pielęgniarstwa położniczego i noworodkowego realizowane w oddziale położniczo – noworodkowym, działającym w systemie rooming in

Cel modułu

Przygotowanie położnej do sprawowania profesjonalnej opieki nad matką i noworodkiem przebywającymi w oddziale położniczo - noworodkowym.

Wykaz umiejętności

Treści kształcenia

- 14) Ocena sytuacji położniczej rodzącej oraz rokowanie przebiegu porodu.
- 15) Proces pielęgnowania kobiety rodzącej w przypadku porodu fizjologicznego i patologicznego - psychoprofilaktyka porodu.
- 16) Zasady prowadzenia I, II i III okresu porodu.
- 17) Ocena noworodka z zastosowaniem skali Apgar.
- 18) Zasady postępowania z noworodkiem po urodzeniu:
  - kontakt skóra – skóra,
  - karmienie piersią,
  - zapewnienie ciepła.
- 19) Zasady asystowania przy porodach zabiegowych i innych zabiegach położniczych.

- 20) Zasady postępowania w patologii III okresu porodu (ręczne wydobywanie łożyska).
- 21) Zasady postępowania w patologii IV okresu porodu (hypotonia i atonia macicy).
- 22) Indukcja porodu - przyczyny, rozpoznanie i postępowanie.
- 23) Zaburzenia w postępie porodu - sposób postępowania.
- 24) Zasady postępowania z rodzącą w przypadku konfliktu serologicznego.
- 25) Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego.
- 26) Zasady aseptyki i antyseptyki.

Moduł III. Wybrane treści nauczania z pielęgniarstwa położniczego i noworodkowego realizowane w oddziale położniczo – noworodkowym, działającym w systemie rooming in

Cel modułu

Przygotowanie położnej do sprawowania profesjonalnej opieki nad matką i noworodkiem przebywającymi w oddziale położniczo - noworodkowym.

Wykaz umiejętności

Położna po przeszkoleniu w oddziale położniczo - noworodkowym powinna:

- 1) rozpoznać i rozwiązywać problemy pielęgnacyjne u położnic i noworodków,
- 2) ocenić stan noworodka,
- 3) wykonać testy przesiewowe w kierunku fenylketonurii, hypotyreozy, mukowiscydozy, wad słuchu,
- 4) prowadzić proces pielęgnowania położnicy i noworodka,
- 5) modyfikować proces pielęgnowania położnicy z chorobami współistniejącymi,
- 6) rozpoznawać stany zagrożenia zdrowia i życia,
- 7) udzielić pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia,
- 8) prowadzić czynne poradnictwo z zakresu karmienia naturalnego,
- 9) prowadzić edukację matki w zakresie opieki nad noworodkiem i samopielęgnacji w porożu,
- 10) prowadzić dokumentację medyczną obowiązującą w oddziale.

Treści kształcenia

- 1) Zasady organizacji oddziału położniczo – noworodkowego w systemie rooming in.
- 2) Zasady pielęgnowania położnicy i noworodka.
- 3) Profilaktyka zakażeń w oddziale położniczo – noworodkowym.
- 4) Edukacja w zakresie karmienia piersią i postępowanie w zaburzeniach laktacji. Dziesięć kroków do udanego karmienia piersią.
- 5) Rola i zadania edukacyjne położnej w przygotowaniu położnicy do samoopieki w okresie porożu i opieki nad noworodkiem.
- 6) Zasady prawidłowego żywienia położnicy.
- 7) Fizjologia okresu noworodkowego:
  - a) stany przejściowe,
  - b) testy przesiewowe w kierunku fenylketonurii, hypotyreozy, mukowiscydozy, wad słuchu.
- 8) Szczepienia ochronne noworodka.
- 9) Stany zagrożenia zdrowia i życia – postępowanie.
- 10) Hiperbilirubinemia noworodków: przyczyny, postępowanie i leczenie, zasady i rodzaje stosowania fototerapii.
- 11) Cele i zasady podawania tlenu.

Moduł IV. Wybrane treści nauczania z pielęgniarstwa ginekologicznego realizowane w oddziale ginekologicznym

Cel modułu

Przygotowanie położnej do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentkami przebywającymi w oddziale ginekologicznym.

Wykaz umiejętności

Położna po przeszkoleniu w oddziale ginekologicznym powinna:

- 1) rozpoznać problemy pielęgnacyjne u pacjentek z chorobami ginekologicznymi,
- 2) prowadzić proces pielęgnowania u pacjentek z chorobami ginekologicznymi,

- 3) omówić przyczyny, objawy i diagnostykę w wybranych jednostkach chorobowych z zakresu ginekologii,
- 4) rozpoznać stany zagrożenia zdrowia i życia oraz udzielić pierwszej pomocy,
- 5) przygotować pacjentki do zabiegów operacyjnych planowych i nagłych,
- 6) omówić zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego,
- 7) zapobiegać powikłaniom pooperacyjnym,
- 8) podawać leki zgodnie z zasadami farmakoterapii,
- 9) przygotować pacjentkę do samoopieki i samopielęgnacji,
- 10) prowadzić dokumentację medyczną obowiązującą w oddziale ginekologicznym.

Treści kształcenia

- 1) Zasady i techniki zabiegów profilaktycznych, diagnostycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych stosowanych w ginekologii.
- 2) Proces pielęgnowania pacjentki z chorobami ginekologicznymi.
- 3) Zasady przygotowania pacjentki do operacji w trybie planowym i nagłym.
- 4) Zasady pielęgnowania pacjentki po zabiegu operacyjnym.
- 5) Badania diagnostyczne i lecznicze stosowane w oddziale ginekologicznym.
- 6) Pierwsza pomoc w stanie zagrożenia zdrowia i życia.
- 7) Profilaktyka zakażeń w oddziale ginekologicznym.
- 8) Farmakoterapia w chorobach ginekologicznych.
- 9) Edukacja pacjentek - przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji.
- 10) Psychoterapeutyczna rola położnej.
- 11) Profilaktyka chorób ginekologicznych

Literatura obowiązująca

1. Andres J. (red.): *Wytyczne resuscytacji 2010*. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010.
2. Bałanda A.: *Opieka nad noworodkiem*. PZWL, Warszawa 2009.
3. Bień A. (red.): *Opieka nad kobietą ciężarną*. PZWL, Warszawa 2009.
4. Bręborowicz G. H. (red.): *Położnictwo*. Podręcznik dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2002.
5. Makara- Studzińska M.: *Psychologia w położnictwie i ginekologii*. PZWL, Warszawa 2009.
6. Pisarski T. (red.): *Położnictwo i ginekologia*. PZWL, Warszawa 2002.
7. Szczapa J. (red.): *Podstawy neonatologii*. PZWL, Warszawa 2008.
8. Troszyński M.: *Położnictwo. Ćwiczenia*. PZWL, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca

1. Boley M.: *Stany nagłe w okresie okołoporodowym*. PZWL, Warszawa 2009.
2. Borkowski W.: *Opieka pielęgniarska nad noworodkiem*. Medycyna Praktyczna, Kraków 2007.
3. Borys B.: *Ćwiczenia gimnastyczne dla kobiet oczekujących dziecka*. PZWL, Warszawa 2000.
4. Chazan B., Leibschang J. (red.): *Postępowanie w nagłych stanach w położnictwie i ginekologii*. PZWL, Warszawa 2002.
5. Dudenhausen J. W., Pschyrembel W.: *Położnictwo praktyczne i operacje położnicze*. PZWL, Warszawa 2009.
6. Helwich E. (red.): *Wcześniak*. PZWL, Warszawa 2009.
7. Kulik T. B., Gozdek N., Wysokiński M. (red.): *Pielęgniarka i położna wobec edukacji zdrowotnej*. Wydawnictwo „Werset”, Lublin 2003.
8. Łepecka-Klusek C. (red.): *Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii*. Wyd. Czelej, Lublin 2010.
9. Mikiel-Kostyra K.: *Karmienie piersią*. Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2000.
10. Norwitz E., Schorge J., *Położnictwo i ginekologia w zarysie*. PZWL, Warszawa 2009.
11. Pilewska A. (red.): *Opieka nad wcześniakiem*. PZWL, Warszawa 2009.
12. Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju: *HIV/AIDS – prawa człowieka w miejscu pracy*. UNPD, Warszawa 2003.
13. Stadnicka G. (red.): *Opieka przedkoncepcyjna*. PZWL, Warszawa 2009.
14. Szajewska H., Albrecht P.: *Jak żywić niemowlęta i małe dzieci*. PZWL, Warszawa 2009.
15. Szczapa J. (red.): *Neonatologia*. PZWL, Warszawa 2000.
16. Szreter T. (red.): *Anestezjologia i intensywna terapia u dzieci*. Elsevier Urban& Partner, Wrocław 2007.